

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie uchwalenia planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego w gminie Darłowo

Podstawa prawna i cel sporządzenia planu OPRO

W dniu 27 listopada 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2025 r. o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2025 r., poz. 1535), zwana dalej „ustawą nowelizującą”. Ustawa ta wdrożyła do prawa krajowego regulacje wynikające z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. (RED III), służące m.in. usprawnieniu i przyspieszeniu procesów inwestycyjnych w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Ustawa nowelizująca wprowadziła do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o OZE”, regulacje dotyczące obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii, w tym zasady sporządzania przez samorządy województw planów obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii (dalej planów OPRO).

Plany OPRO zgodnie z art. 160g ust. 1 i 2 ustawy o OZE sporządza się w granicach administracyjnych województwa oddzielnie dla danego rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii, przy czym dopuszcza się sporządzenie więcej niż jednego planu dla danego rodzaju instalacji. Organem właściwym do uchwalenia planu OPRO, zgodnie z art. 160k ust. 1 ustawy o OZE, a także art. 18 pkt 3a ustawy o samorządzie województwa, jest sejmik województwa.

Przystąpienie do sporządzenia planu OPRO

Zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej sejmik województwa został zobowiązany do podjęcia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu OPRO, a następnie do uchwalenia pierwszego planu lub planów OPRO w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

W dniu 28 kwietnia 2026 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego podjął uchwałę Nr XVI/219/26 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planów obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii.

Następnie, zgodnie z art. 160i ust. 2 pkt 1 ustawy o OZE, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, pismem z dnia 21 maja 2026 r., znak ZP.4010.1.2026, poinformował gminy położone na obszarze województwa o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planów OPRO oraz o możliwości składania wniosków do projektu planu OPRO o wyznaczenie obszaru przyspieszonego rozwoju instalacji OZE na terenie gmin.

Obszary przyspieszonego rozwoju OZE wyznacza się wyłącznie na terenach spełniających łącznie kryteria określone w art. 160f oraz art. 160g ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy o OZE tj. położonych w granicach obszarów uwzględnionych na mapach potencjału odnawialnego źródła energii opracowanych przez ministra właściwego do spraw klimatu, objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego umożliwiającym lokalizację danego rodzaju instalacji OZE oraz

znajdujących się poza obszarami wskazanymi na mapach wrażliwości przyrody opracowanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W toku weryfikacji wniosków nadesłanych przez gminy stwierdzono, że spośród zgłoszonych lokalizacji powyższe warunki spełnia wyłącznie część terenów wskazanych przez Gminę Darłowo we wniosku z dnia 1 lipca 2026 r., znak GI.7012.12.2026. Tereny te objęte są miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr XXVIII.218.2026 Rady Gminy Darłowo z dnia 6 maja 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla nieruchomości rolnych zlokalizowanych w obrębie Jeżyczki, w gminie Darłowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2026 r. poz. 2383), którego ustalenia umożliwiają lokalizację elektrowni słonecznych.

Do projektu planu OPRO zakwalifikowano wyłącznie fragmenty terenów przeznaczonych w miejscowym planie pod lokalizację elektrowni słonecznych, które jednocześnie znajdują się w granicach obszarów uwzględnionych na mapie potencjału odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego oraz poza obszarami wskazanymi na mapie wrażliwości przyrody. Łączna powierzchnia obszarów objętych projektem planu wynosi 14,5 ha.

Opracowanie projektu planu OPRO

Podstawę sporządzenia projektu planu OPRO stanowiły w szczególności: obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla nieruchomości rolnych zlokalizowanych w obrębie Jeżyczki, w gminie Darłowo, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, mapa potencjału odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego, mapa wrażliwości przyrody opracowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego. W pracach wykorzystano również dane przestrzenne i materiały kartograficzne, dostępne opracowania dotyczące uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych obszaru objętego projektem planu OPRO, wyniki rozpoznania terenowego, a także publikacje i wytyczne dotyczące oddziaływania instalacji fotowoltaicznych na środowisko i krajobraz oraz sposobów ograniczania tych oddziaływań.

Projekt planu OPRO pozostaje spójny z kierunkami rozwoju i polityki przestrzennej województwa określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego. Strategia wskazuje na rozwój zielonej gospodarki, obejmującej m.in. produkcję energii z odnawialnych źródeł, oraz uznaje energetykę odnawialną za obszar strategiczny dla rozwoju regionu. Plan wskazuje natomiast na potrzebę rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym energetyki słonecznej i infrastruktury umożliwiającej przyłączanie instalacji OZE, przy jednoczesnym uwzględnianiu uwarunkowań środowiskowych, przyrodniczych i krajobrazowych oraz zasad ładu przestrzennego. Wyznaczenie obszarów OPRO w gminie Darłowo wpisuje się w powyższe kierunki.

Projekt planu obszarów przyspieszonego rozwoju OZE dla energii promieniowania słonecznego w gminie Darłowo obejmuje część tekstową, stanowiącą treść uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, oraz dane przestrzenne określające w formie wektorowej granice obszarów przyspieszonego rozwoju OZE.

Dla zobrazowania lokalizacji obszarów objętych projektem planu OPRO sporządzono mapę poglądową lokalizacji obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego w gminie Darłowo. Mapa stanowi załącznik do uzasadnienia i ma charakter wyłącznie informacyjny.

Środki łagodzące oddziaływanie na środowisko

Na podstawie rozpoznanych uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych obszaru projektu planu OPRO przyjęto środki łagodzące dostosowane do charakteru terenu, jego obecnego sposobu użytkowania oraz przewidywanych oddziaływań związanych z realizacją i eksploatacją instalacji fotowoltaicznych oraz infrastruktury towarzyszącej. Obszar projektu planu obejmuje przede wszystkim grunty użytkowane rolniczo, w tym pola uprawne i plantacje, z lokalnie występującymi elementami roślinności śródpolnej i rowami.

Przy określaniu środków łagodzących przyjęto zasadę, zgodnie z którą w pierwszej kolejności należy minimalizować ingerencję w istniejące elementy środowiska już na etapie projektowania inwestycji, następnie odtwarzać powierzchnie czasowo przekształcone podczas jej realizacji, a w okresie eksploatacji stosować rozwiązania sprzyjające utrzymaniu i zwiększaniu różnorodności biologicznej.

Największe ryzyko trwałego pogorszenia właściwości gleby związane jest z etapem realizacji inwestycji, w szczególności z niwelacją terenu, przemieszczaniem i usuwaniem warstwy próchnicznej, ruchem ciężkiego sprzętu oraz zagęszczaniem podłoża. Dlatego też, w zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleb i środowiska gruntowo-wodnego przyjęto przede wszystkim ograniczenie niwelacji terenu, prac ziemnych, usuwania i przemieszczania warstwy próchnicznej, powierzchni robót oraz ruchu ciężkiego sprzętu. Prace powinny być prowadzone w sposób sprawny, zgodnie z harmonogramem i przy ograniczeniu czasu zajęcia oraz przekształcenia powierzchni do niezbędnego minimum. Istotne jest również zachowanie możliwości infiltracji wód opadowych oraz przeciwdziałanie erozji i skoncentrowanemu spływowi powierzchniowemu. Uzupełnieniem tych działań są rozwiązania zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniami na etapie budowy i eksploatacji.

W odniesieniu do roślinności w pierwszej kolejności przewidziano ochronę istniejących zadrzewień, zakrzewień, rowów i towarzyszącej im roślinności oraz zachowanie ich ciągłości przestrzennej i powiązań ekologicznych z otaczającymi siedliskami. Literatura wskazuje na istotną rolę takich elementów w utrzymaniu łączności ekologicznej oraz zwiększaniu różnorodności siedliskowej krajobrazu rolniczego. Na powierzchniach pod modułami i pomiędzy ich rzędami przewidziano utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej oraz kształtowanie trwałej, zróżnicowanej roślinności o charakterze łąkowym, z udziałem gatunków rodzimych oraz roślin nektar- i pyłkodajnych. Dopuszczono również naturalną regenerację roślinności tam, gdzie prowadzi ona do powstania trwałej i zróżnicowanej pokrywy. Takie rozwiązanie jest szczególnie uzasadnione na terenach obecnie użytkowanych rolniczo, gdzie odpowiednio zaprojektowana i zarządzana farma może zwiększać różnorodność siedliskową w stosunku do intensywnie użytkowanych pól. Badania wskazują na korzyści wynikające z utrzymywania zróżnicowanej roślinności, roślin kwitnących oraz ograniczeniu intensywności koszenia. Z tego względu przyjęto również ekstensywne i mozaikowe utrzymywanie roślinności, prowadzenie koszenia etapami, pozostawianie części powierzchni

nieskoszonych oraz ograniczenie stosowania nawozów, herbicydów i insektycydów. Takie działania zwiększają zróżnicowanie struktury roślinności i dostępność miejsc żerowania, schronienia i rozrodu dla bezkręgowców oraz innych grup zwierząt.

Środki dotyczące zwierząt obejmują zarówno ograniczenie oddziaływań w trakcie realizacji inwestycji, jak i zapobieganie fragmentacji siedlisk podczas jej funkcjonowania. Przewidziano prowadzenie najbardziej ingerujących prac poza kluczowymi okresami rozrodu, zabezpieczanie wykopów oraz ograniczenie prac nocnych. Istotnym potencjalnym oddziaływaniem farm fotowoltaicznych jest także fragmentacja przestrzeni oraz tworzenie barier dla przemieszczania się zwierząt. Z tego względu przewidziano ograniczenie powierzchni ogrodzonej do niezbędnego zakresu, stosowanie ogrodzeń bez podmurówki z prześwitem umożliwiającym przemieszczanie się drobnych zwierząt oraz, w miejscach tego wymagających, większych przejść. Jednocześnie sposób prowadzenia ogrodzeń oraz rozmieszczenie odrębnie ogrodzonych sektorów powinny ograniczać powstawanie długich, ciągłych barier i umożliwiać zachowanie lokalnych szlaków przemieszczania się zwierząt.

Środki dotyczące ochrony krajobrazu ukierunkowano przede wszystkim na ograniczenie wprowadzania nowych, silnie wyróżniających się elementów oraz zachowanie istniejącej struktury krajobrazu rolniczego. Przyjęto dostosowanie układu, wysokości i nachylenia modułów do istniejącego ukształtowania terenu i układu pól, stosowanie stonowanej kolorystyki obiektów technicznych oraz powierzchni ograniczających odbicie światła. Istniejąca roślinność powinna być w pierwszej kolejności wykorzystywana jako naturalny element ograniczający ekspozycję instalacji.

Uzupełnieniem przyjętych środków jest monitoring ich skuteczności. Obejmuje on w szczególności stan odtworzonej i kształtowanej pokrywy roślinnej, występowanie erozji i inwazyjnych gatunków obcych oraz skuteczność rozwiązań zapewniających przemieszczanie się zwierząt. Monitoring ma umożliwić podjęcie działań korygujących w przypadku, gdy zastosowane rozwiązania nie przynoszą zakładanego efektu.

Przyjęte środki są zgodne z zaleceniami literatury, wskazującymi, że skala oddziaływania farm fotowoltaicznych zależy w dużym stopniu od sposobu przygotowania terenu oraz późniejszego zarządzania roślinnością i siedliskami. Na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo odpowiednio zaprojektowane i zarządzane instalacje mogą również stwarzać warunki do zwiększenia różnorodności biologicznej.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko oraz uzgodnienia i opiniowanie

Dla projektu planu OPRO przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i art. 48 ust. 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą OOS”.

W dniu 25 sierpnia 2026 r. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu planu OPRO oraz o wszczęciu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, umożliwiając składanie uwag i wniosków na etapie opracowania dokumentu w terminie 21 dni od dnia publikacji obwieszczenia. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu OPRO. Po opracowaniu projektu planu wraz z prognozą dokumenty przedłożono do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szczecinie, pismami z dnia 2026 r., znak, oraz z dnia 2026 r., znak

Równolegle, w ramach udziału społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust 2 ustawy OOŚ, zapewniono możliwość zapoznania się z projektem planu OPRO wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją sprawy, a także składania uwag i wniosków w terminie od do 2026 r. W wyznaczonym terminie uwagi i wnioski dotyczące projektu planu OPRO oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

Projekt planu OPRO poddano uzgodnieniom wymagany na podstawie art. 160i ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o OZE. Pismem z dnia 2026 r., znak, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego wystąpił o uzgodnienie projektu planu OPRO: do Wójta Gminy Darłowo oraz pismem z dnia 2026 r., znak, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Projekt planu OPRO został również przedłożony do zaopiniowania organom i podmiotom właściwym zgodnie z art. 160i ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o OZE, w tym wójtom, burmistrzom i prezydentom miast gmin sąsiadujących z Gminą Darłowo, Staroście Sławieńskiemu, właściwemu przedsiębiorstwu energetycznemu, właściwemu organowi administracji wodnej oraz geologowi wojewódzkiemu.

Wyniki strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonych uzgodnień i opiniowania oraz udziału społeczeństwa uwzględniono przy opracowaniu ostatecznej wersji planu OPRO.

Podsumowanie

Ostateczne granice obszarów objętych projektem planu OPRO wynikają z zastosowania kryteriów określonych w art. 160f i art. 160g ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy o OZE. Plan obejmuje wyłącznie tereny, dla których obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego umożliwia lokalizację instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, położone w granicach mapy potencjału tego rodzaju OZE oraz poza obszarami wskazanymi na mapie wrażliwości przyrody.

Przyjęte w projekcie planu OPRO rozwiązania, w tym środki łagodzące, uwzględniają uwarunkowania obszaru, wyniki strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, a także wyniki uzgodnień, opiniowania i udziału społeczeństwa.

Po przeprowadzeniu procedury sporządzania planu OPRO określonej w ustawie o OZE oraz wymaganej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uznaje się za zasadne podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego w gminie Darłowo.

Lokalizacja obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii dla energii promieniowania słonecznego w gminie Darłowo

